

**Ustawa o
Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa**

AGENDA

- **NASK PIB**
- **USTAWA O KRAJOWYM SYSTEMIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA**
- **PYTANIA**

NASK PIB

- W **1992 r.** powstał NASK podłączając Polskę do Internetu.
- W **1996 r.** powstał pierwszy w Polsce zespół reagowania na zagrożenia w sieci – CERT Polska.
- W **2003 r.** jako jeden z pierwszych rejestrów na świecie wprowadził obsługę domen ze znakami narodowymi.
- Od **2010 r.** jest instytutem badawczym.
- NASK jest polskim koordynatorem Europejskiego Miesiąca Cyberbezpieczeństwa.
- Od 24 lat NASK organizuje konferencję SECURE dot. bezpieczeństwa teleinformatycznego.

Ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa

Ustawa o **Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa** to **pierwszy akt prawny**, który implementuje do polskiego porządku prawnego **dyrektywę NIS** Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) **2016/1148**.

Ustawa weszła w życie **28 sierpnia 2018 roku**.

Ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa

Co nowego wprowadza ustawa?

- podział obowiązków pomiędzy poszczególnymi CSIRT poziomu krajowego;
- nadzór w zakresie cyberbezpieczeństwa (organy właściwe, wprowadzenie kar finansowych);
- ramy zarządzania cyberbezpieczeństwem w Polsce (Strategia Cyberbezpieczeństwa RP, powołanie Pełnomocnika i Kolegium ds. Cyberbezpieczeństwa).

CSIRT poziomu krajowego

CSIRT MON

- Podmioty podległe Ministrowi Obrony Narodowej
- Przedsiębiorstwa o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym

CSIRT NASK

Pozostałe podmioty:

- Operatorzy usług kluczowych
- Dostawcy usług cyfrowych
 - Osoby fizyczne
 - **Jednostki samorządu terytorialnego**

CSIRT GOV

- Administracja rządowa
- Narodowy Bank Polski
- Bank Gospodarstwa Krajowego
- Operatorzy infrastruktury krytycznej
 - Sądy i trybunały
 - Organy kontroli państwowej

Zadania CSIRT

- **Monitorowanie** zagrożeń cyberbezpieczeństwa i incydentów na poziomie krajowym
- **Szacowanie** ryzyka w skali kraju
- **Przekazywanie** informacji na temat incydentów i ryzyk
- **Wydawanie** komunikatów o zidentyfikowanych zagrożeniach cyberbezpieczeństwa
- **Reagowanie** na zgłoszone incydenty
- **Koordinowanie** obsługi incydentów krytycznych

W uzasadnionych przypadkach CSIRT może zapewnić wsparcie w obsłudze incydentu, albo przekazać informacje o podatnościach i sposobach ich usunięcia

Zadania CSIRT NASK

CSIRT NASK

- **CERT Polska** prowadzi działania operacyjne, takie jak: monitorowanie zagrożeń cyberbezpieczeństwa, reagowanie na zgłoszone incydenty i koordynacja ich obsługi oraz przeciwdziałanie zagrożeniom cyberbezpieczeństwa.
- **Dyżurnet.pl** reaguje na zgłoszenia dotyczące nielegalnych i szkodliwych treści, w tym materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci.
- **NASK CyberPolicy** prowadzi analizy i opracowuje standardy, rekomendacje oraz dobre praktyki w zakresie cyberbezpieczeństwa, a także wspiera podmioty krajowego systemu cyberbezpieczeństwa w budowaniu potencjału i zdolności w obszarze cyberbezpieczeństwa.
- **Partnerstwo dla Cyberbezpieczeństwa** zapewnia wsparcie dla różnego rodzaju podmiotów na poziomie: technicznym, strategicznym i kompetencyjnym. Celem jest budowanie zaufania oraz sieci kontaktów.

Organy właściwe

Organami właściwymi są ministrowie właściwi dla konkretnych działów administracji, którzy na podstawie porozumienia **mogą powierzyć realizację niektórych zadań jednostkom podległym lub nadzorowanym** (jeśli w danym sektorze funkcjonuje regulator sektorowy, może realizować funkcje organu właściwego, zamiast ministra).

Zadania organu właściwego:

- wydawanie decyzji, który z podmiotów może otrzymać status OUK (Operatora Usług Kluczowych);
- przygotowanie rekomendacji działań, które wzmocnią cyberbezpieczeństwo sektora;
- przeprowadzanie kontroli podległych operatorów.

Organ właściwy ds. cyberbezpieczeństwa	Sektor/podsektor
Minister właściwy ds. energii	Energia
Minister właściwy ds. transportu	Transport
Minister właściwy ds. gospodarki morskiej i minister właściwy ds. żeglugi śródlądowej	Transport wodny
Komisja Nadzoru Finansowego	Bankowy, Infrastruktura rynków finansowych
Minister właściwy ds. zdrowia	Ochrona zdrowia
Minister właściwy ds. gospodarki wodnej	Zaopatrzenie w wodę pitną i jej dystrybucja
Minister właściwy ds. informatyzacji	Infrastruktura cyfrowa
	Dostawcy usług cyfrowych
Minister Obrony Narodowej (podmioty podległe MON oraz przedsiębiorcy o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym)	Ochrona zdrowia
	Infrastruktura cyfrowa
	Dostawcy usług cyfrowych

Typy podmiotów objętych Ustawą o KSC

Operatorzy usług
kluczowych
(OUK)

Dostawcy usług
cyfrowych
(DUC)

Podmioty publiczne

Operatorzy usług kluczowych (OUK)

Operatorzy usług kluczowych to przedsiębiorstwa lub instytucje, które świadczą usługi zależne od systemu teleinformatycznego o istotnym znaczeniu dla utrzymania krytycznej działalności społecznej i gospodarczej państwa.

Ustawa wskazuje następujące sektory, w których funkcjonują operatorzy usług kluczowych:

- Sektor energetyczny
- Sektor transportowy
- Sektor bankowy i infrastruktury rynków finansowych
- Sektor ochrony zdrowia
- Sektor zaopatrzenia w wodę pitną (wraz z dystrybucją)
- Sektor infrastruktury cyfrowej

Operatorzy usług kluczowych (OUK)

Organy właściwe identyfikują operatorów na podstawie:

- świadczenia usługi kluczowej w jednym ze wskazanych sektorów;
- pełniącej usługi, która musi zależeć od systemów informatycznych;
- wystąpienie incydentu ma istotny skutek zakłócający dla świadczenia tej usługi.

Kryteria przy ustalaniu progów istotności skutku zakłócającego – OUK (Rozdział 2, art. 6 ust. 2 pkt a-g)

Dla każdej z wymienionych w wykazie usług określono próg istotności skutku zakłócającego, który pozwala zakwalifikować usługę jako kluczową.

Progi zostały określone z uwzględnieniem następujących kryteriów:

- liczba użytkowników zależnych od usługi kluczowej świadczonej przez dany podmiot;
- zależność innych sektorów gospodarki od usługi świadczonej przez podmiot;
- wpływ, jaki mógłby mieć incydent, ze względu na jego skalę i czas trwania na działalność gospodarczą i społeczną lub bezpieczeństwo publiczne;
- udział podmiotu świadczącego usługę kluczową w rynku;
- zasięg geograficzny obszaru, którego mógłby dotyczyć incydent;
- zdolność podmiotu do utrzymywania wystarczającego poziomu świadczenia usługi kluczowej, przy uwzględnieniu dostępności alternatywnych sposobów jej świadczenia;
- inne czynniki charakterystyczne dla danego sektora lub podsektora, jeżeli występują.

Obowiązki operatorów usług kluczowych (OUK)

- **Wdrożenie systemu zarządzania bezpieczeństwem** (systematyczne szacowanie ryzyka i dostosowanie do niego środków bezpieczeństwa).
- **Stworzenie wewnętrznej struktury odpowiedzialnej za cyberbezpieczeństwo** lub zawarcie umowy z podmiotem świadczącym usługi z zakresu cyberbezpieczeństwa.
- **Obsługa i zgłaszanie incydentów (niezwłocznie, nie później niż 24h od wykrycia incydentu).**
- **Przeprowadzanie audytu bezpieczeństwa systemu** informacyjnego wykorzystywanego do świadczenia usługi kluczowej **raz na 2 lata** (przy czym pierwszy w ciągu roku od dnia doręczenia decyzji o uznaniu za operatora usługi kluczowej).

Obsługa i zgłaszanie incydentów przez operatorów usług kluczowych (OUK)

- **Klasyfikacja incydentu** na podstawie kryteriów określonych przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.
- W przypadku **zakwalifikowania incydentu jako poważny** - **zgłoszenie do właściwego CSIRT nie później niż w ciągu 24 godzin** od momentu wykrycia.
- Współdziałanie z CSIRT w ramach **obsługi incydentu** wraz z zapewnieniem odpowiedniego **dostępu do informacji**.
- **Usunięcie podatności systemu.**

obsługa incydentu – czynności umożliwiające wykrywanie, rejestrowanie, analizowanie, klasyfikowanie i przyznanie pierwszeństwa obsługi, a także podejmowanie działań naprawczych i ograniczenie skutków incydentu

zarządzanie incydemtem – obsługa incydentu, wyszukiwanie powiązań między incydentami, usuwanie przyczyn ich wystąpienia oraz opracowanie wniosków z obsługi incydentu;

Dostawcy usług cyfrowych (DUC)

Dostawca usługi cyfrowej - podmiot świadczący usługę cyfrową w rozumieniu ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

- **Internetowe platformy handlowe**
- **Usługi przetwarzania w chmurze**
- **Wyszukiwarki internetowe**

Dostawcy usług cyfrowych (DUC)

Obowiązki:

- **zapewnienie bezpieczeństwa systemów informacyjnych i obiektów;**
- **przekazanie informacji o incydencie do właściwego CSIRT nie później niż 24h od wykrycia;**
- **prowadzenie rejestru, analiz i klasyfikacji incydentów;**
- **zarządzanie ciągłością działania dostawcy w celu świadczenia usługi cyfrowej;**
- posiadanie aktualnego stanu wiedzy w tym **zgodność z normami międzynarodowymi;**
- **monitorowanie, audyt i testowanie.**

Podmioty publiczne

W skład krajowego systemu cyberbezpieczeństwa wchodzi również podmioty publiczne takie jak:

- Jednostki sektora finansów publicznych,
- Narodowy Bank Polski,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Urząd Dozoru Technicznego,
- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej,
- Polskie Centrum Akredytacji,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- instytuty badawcze i spółki prawa handlowego wykonujące zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

Obowiązki podmiotów publicznych

Podmiot publiczny realizujący zadanie publiczne zależne od systemu informacyjnego:

- **zapewnia zarządzanie incydem w podmiocie publicznym;**
- **zgłasza incydent niezwłocznie, nie później niż w ciągu 24 godzin od momentu wykrycia, do właściwego CSIRT;**
- **przekazuje zgłoszenie w postaci elektronicznej, a w przypadku braku możliwości przekazania w postaci elektronicznej, przy użyciu innych dostępnych środków komunikacji;**

Obowiązki podmiotów publicznych

Podmiot publiczny realizujący zadanie publiczne zależne od systemu informacyjnego:

- zapewnia obsługę incydentu w podmiocie publicznym i incydentu krytycznego we współpracy z właściwym CSIRT, przekazując niezbędne dane, w tym dane osobowe.
- wyznacza osobę odpowiedzialną za utrzymywanie kontaktów z podmiotami KSC w zakresie zadań publicznych zależnych od systemów informacyjnych.

Klasyfikacja zgłaszanych incydentów

Poziom incydentu	Definicja	Nadawanie klasyfikacji	Konieczność raportowania
Poziom pierwszy	incydent zdarzenie, które ma lub może mieć niekorzystny wpływ na cyberbezpieczeństwo	brak	brak
Poziom drugi	incydent poważny powoduje lub może spowodować poważne obniżenie jakości lub przerwanie ciągłości świadczenia usługi kluczowej	operator usługi kluczowej	CSIRT GOV – operatorzy infrastruktury krytycznej CSIRT MON – podmioty podległe RON CSIRT NASK – pozostałe podmioty
	incydent istotny ma istotny wpływ na świadczenie usługi cyfrowej	dostawca usługi cyfrowej	CSIRT NASK
	incydent w podmiocie publicznym powoduje lub może spowodować obniżenie jakości lub przerwanie realizacji zadania publicznego	podmiot publiczny	CSIRT GOV CSIRT NASK CSIRT MON
Poziom trzeci	incydent krytyczny skutkujący znaczną szkodą dla bezpieczeństwa lub porządku publicznego, interesów międzynarodowych, interesów gospodarczych, działania instytucji publicznych, praw i wolności obywatelskich lub życia i zdrowia ludzi	CSIRT MON CSIRT GOV CSIRT NASK	tak, ale właściwy CSIRT poziomemu krajowemu zdecyduje o klasyfikacji incydentu

Przydatne strony internetowe

cyberpolicy.nask.pl

www.cert.pl/ouch

www.cert.pl

Kontakt

Zespół Ćwiczeń i Szkoleń

Marcin Napiórkowski

Kamil Kuć

cwiczenia@nask.pl